

آرزوی تحول

محمد رضا حشمتی

یک سال از مصوبه هشتصد و پنجاه و یکمین شورای عالی آموزش و پرورش مبنی بر نحوه استقرار نظام جدید آموزشی می‌گذرد. در این مدت درباره تحول بنیادین آموزش و پرورش بسیار شنیده و گفته‌ایم. سال آینده تحصیلی (۹۳-۹۲) موج تغییر ساختار به دوره راهنمایی تحصیلی - متوسطه اول - خواهد رسید. ما معلمان بنا به گفته مسئولان آموزش و پرورش که قرار است در رأس اقدامات آموزش و پرورش و سند تحول بنیادین باشیم باید آمادگی‌های لازم را برای تحقق این برنامه مهم داشته باشیم، زیرا اجرای درست هر برنامه‌ای، در همه سطوح آن، از اهمیت اساسی برخوردار است. برنامه اجرا نشده همانند برنامه تولید نشده است و اجرای ناکارآمد، فضا را برای تولید و اجرای برنامه مشابه در آینده هم غبارآلود می‌کند. ما مدتهاست آرزوی تحول بنیادین آموزش و پرورش را در دل خود داشته و داریم. اما همواره نگرانی که اگر به تمام ابعاد و الزامات و اقتضائات آن توجه نشود، خدای ناکرده دلسردی ایجاد کند، موفقیت در اجرای برنامه تحول بنیادین در سطح مدرسه و کلاس درس به پذیرش برنامه و توانایی اجرای آن از سوی عوامل اجرا وابسته است. تجربه‌های گذشته در آموزش و پرورش همه کشورها بیانگر این نکته مهم است که یکی از دلایل عمده شکست اجرای برنامه‌های تحول یا اصلاح در نظام‌های آموزشی مطرح شدن پیشنهاد تغییر از طرف مسئولان ستادی است.

این گروه همان کسانی هستند که توانایی‌ها، احساسات و عقاید مجریان تغییر را نادیده می‌گیرند. بدیهی است که رغبت به پذیرش برنامه جدید، به نگرش‌های مجریان (معلمان) نسبت به «نو» بودن و «برتری داشتن» برنامه بستگی دارد. صاحب‌نظران معتقدند که داشتن نگرش مثبت معلمان نسبت به برنامه تغییر، در موفقیت و شکست آن تعیین‌کننده است. همکاران محترم! مرحله اول اجرای برنامه جدید درسی «پذیرش» است و نگرش دست‌اندرکاران به برنامه، عامل مهمی در اجرای آن است. به عبارت دیگر، ما معلمان که دست‌اندر کاریم باید فهم کلی و جزئی از جریان تغییر و چگونگی اجرای اثربخش آن داشته باشیم.

داشتن دانش، بینش و تجربه شما عوامل اصلی تغییر (معلمان) در این زمینه بسیار مهم است. مجله رشد آموزش راهنمایی تحصیلی در نظر دارد در ارتباط با اینکه دانستن چه مواردی از تغییر برای معلمان می‌تواند زمینه‌ساز بهتر محقق شدن آن باشد، سلسله مطالبی را منتشر کند. گفت‌وگوی شما با همکاران دوره ابتدایی می‌تواند زمینه‌ای باشد تا دغدغه‌هایی را که در این فرایند با آن مواجه خواهید شد بهتر بشناسید. منتظر گزارش دغدغه‌ها و پیشنهادهای ارزنده شما برای انجام این رسالت بزرگ - زمینه‌سازی تحول بنیادین - هستیم.